

**Theologia Scholastica Secundum Viam Et Doctrinam D.
Thomæ Aquinatis, Doctoris Angelici**

In Celebri Archiepiscopali Benedictina Universitate Salisburgensi, methodo
& norma ibidem usitata publicè tradita, & in IV. Tomos digesta ; Qvorvm
Primvs Tractat De Deo Vno Et Trino, Deq[ue] Creatura Angelica ...

Mezger, Paul

Augustæ Vindelicorum, 1695

§. II. Implicat multiplicatio perfectionum in Divinis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73455](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73455)

Confirmatur. Si relatio formaliter esset perfectio; tunc essentia Divina accepta unà cum filiatione formaliter habità esset perfectior, quàm ut seorsim, & præsuppositivè ad filiationem accepta: sed consequens est absurdum: ergo & antecedens. Minor probatur: quia sequeretur, quod Pater non haberet essentiam formaliter infinitè perfectam.

7. Probatur quintò. Relationes Divinæ secundum eam rationem non possunt exprimere perfectionem, secundum quam exprimunt oppositionem in Personis: sed secundum formalem rationem respectus & habitudinis ad terminum exprimunt oppositionem relativam inter personas: ergo secundum formalem rationem respectus & habitudinis ad terminum, perfectionibus absolutis virtualiter superadditam, non possunt exprimere perfectionem. Minor est certa, Major probatur. Implicat, ut in actu puro infinitè perfectio reperiri oppositio, adeoque etiam exclusio perfectionum: ergo in quantum exprimitur oppositio, implicat exprimi perfectionem. Sed hæc ratio roborabitur ex sequenti.

§. II.

Implicat multiplicatio perfectionum in Divinis.

8. **M**AGNUM robur præmissæ nostræ assertioni accedit ex hac ratione. Si Divinæ relationes formaliter dicerent & adderent perfectionem supra perfectionem essentia, darentur actu in DEO plures realiter & formaliter perfectiones: sed hoc est absurdum: ergo & id, ex quo sequitur. Ad hoc argumentum oppositæ sunt, & è diametro adversæ responsiones Adversariorum. nam Vasquez & Joan. à S. Th. negant sequelam majoris; econtrà Contentonson aliique plures concessã sequelã plurium perfectionum relativarum, negant absurditatem in minori subsumptam. Itaque contra priorem responsionem.

Sequela majoris probatur: Ea, quæ competunt Divinis relationibus ex formali & differentiali ratione suæ lineæ, illa multiplicantur in Divinis: sed juxta Adversarios perfectio & bonitas competit Divinis relationibus ex formali & differentiali ratione lineæ relativæ, absolutis perfectionibus virtualiter superaddita: ergo perfectio quoque & bonitas multiplicatur. Major ostenditur. In quibus Divinæ relationes & personæ sibi mutuo opponuntur, illa realiter multiplicantur, sed in iis, quæ sunt propria relationibus, & formaliter pertinent ad lineam relativam, Divinæ relationes & personæ sibi mutuo opponuntur: ergo illa realiter multiplicantur. Sic quia hypostasis DEO convenit ex proprietate & ratione lineæ relativæ; ideo hypostasis & personæ realiter multiplicantur.

- Unde non eluctaris difficultatem, si dicas cum Joan. à S. Th. Ideo non multiplicari perfectiones relativas, quia relatio non exprimit perfectionem sub ordine ad terminum, sed sub ordine ad subiectum, quod cum unicum sit, nempe essentia Divina, etiam una tantum potest esse perfectio.

Contra enim est primò, quod Divinæ relationes non per ordinem ad terminum, sed ad naturam, quam terminant, & ad personam, quam constituunt, induunt rationem hypostasis, formæ hypostaticæ, & personalitatis; & tamen quia istæ ra-

tiones pertinent ad lineam relativam, habentque summam & formalem connexionem cum esse ad ipsarum relationum, atque habitudine ad terminum, idcirco realiter multiplicantur in Divinis: ergo pariter si perfectio habeat formalem ejusmodi connexionem cum esse ad relationis, ac pertinet formaliter ad lineam relativam, multiplicabitur in Divinis, tametsi dicatur per ordinem ad essentiam.

Contra est secundò. Linea relativæ, non nisi propter esse ad perfectionibus absolutis virtualiter distinguitur: sed per Adversarios perfectio competit Divinis relationibus secundum formalem vel explicitum conceptum lineæ relativæ, ut virtualiter distinctæ à perfectionibus absolutis: ergo perfectio competit Divinis relationibus secundum esse ad & ordinem ad terminum.

Minor quoque principalis argumenti, quod multiplicatio perfectionis in DEO sit magnum absurdum, probatur primò autoritate SS. Augustini, & Thomæ Aquinatis: nam ille l. 5. d. Trinit. c. 8. negat dari tres magnos, & tres magnitudines in DEO his verbis: *Quemadmodum enim DEVS est Pater, Filius DEVS, & Spiritus S. DEVS est; ita magnus Pater, magnus Filius, magnus Spiritus S. non tamen tres magni, sed unus magnus. & ad finem cap. Sicut non dicimus tres essentias, sic non dicimus tres magnitudines, sed unam essentiam, & unam magnitudinem* l. 7. d. Trinit. c. 1. *Non alio magnum, alio DEVS: sed eo magnum, quo DEVS: quia non aliud est magnum esse, & aliud DEVM esse.* Et cap. 8. seq. *Hoc illi est esse, quod bonum esse.* Et in l. 1. de Doctr. Christ. c. 5. *Eadem tribus aternitas, eadem incommutabilitas, eadem majestas, hoc est, dignitas & perfectio.* Et Ang. Doct. in l. q. 42. a. 4. ad 2. *Sicut igitur eadem essentia, quæ in Patre est paternitas, in Filio est filiatio; ita eadem dignitas, quæ in Patre est paternitas, in Filio est filiatio.* Rursus q. 2. de pot. a. 4. ad 14. dicitur: *Sicut Paternitas in Patre, & Filiatio in Filio sunt una essentia, ita & sunt una dignitas & una paternitas.*

Sed quid aliud est perfectio, quàm dignitas, bonitas, majestas, magnitudo? cum enim in DEO non detur nisi quantitas virtutis, idem est DEO magnum esse, atque perfectum: ergo cum non sint admittendæ tres magnitudines, majestates, bonitates, dignitates, neque tres relative perfectiones sunt admittendæ.

Respondent: hæc testimonia loqui de magnitudine & dignitate absoluta, non de relativa.

Sed contra est primò: si præter magnitudinem absolutam daretur etiam relativa, non posset cum veritate negari, dari tres magnos, & tres magnitudines, sicuti quia præter rem de entitatem absolutam datur etiam relativa, non potest cum veritate negari dari plures res & entitates in DEO, consequens autem repugnat delegatæ authoritati: ergo.

Contra est secundò. D. Augustinus comparat magnitudinem cum essentia & omnipotentia: sed in his nulla est multiplicatio: ergo neque in magnitudine. Vel certè non esset ratio, cur non eodem modo liceret dicere, esse tres aternitates, omnipotentias, &c. relativas, sicut dicitur esse tres perfectiones relativas.

Contra est tertiò. Quòd S. Augustinus non efficaciter probat: æqualitatem personarum contra Arianos, siquidem præter magnitudinem absolutam, forent tres magnitudines relative, in quibus Divinæ persona forent necessariò inæquales. Unde

12. Probatur secundò eadem minor ab absurdis. Si darentur tres relative magnitudines & perfectiones, tolleretur æqualitas inter Personas: consequens repugnat doctrinæ fidei, traditæ in Symbolo Athanasii, in hac Trinitate nihil prius, aut posterius, nihil majus, aut minus: sed totæ tres personæ coeternæ sibi sunt, & coæquales.

Sequela probatur. Inter ea, quæ specie differunt, non est æqualitas, sicut neque inter numeros specie diversos; sed illa tres magnitudines, bonitates, perfectiones relative specie differunt, sicut & ipsæ relationes & proprietates personales differunt: ergo non essent inter se æquales; præsertim cum rerum inæqualitas plerumque desumatur à specifica diversitate virtutis, bonitatis, perfectionis.

13. Præterea sequeretur, quòd duæ vel tres personæ facerent complexum perfectius, quàm singulæ; nam in singulis una tantum, in omnibus vero omnes perfectiones relative formaliter relucere, est autem perfectius, habere plures perfectiones formaliter, quàm pauciores: atqui hoc iterum repugnat summæ & infinitæ tum actualitati & perfectioni, tum æqualitati Divinarum personarum.

14. Denique sequitur, quòd nulla persona sit perfectus DEUS; consequens iterum repugnat doctrinæ fidei in Conciliis & PP. expressæ: ubi D. Athanasius in Symbolo de Filio dicit. *Perfectus DEUS, perfectus homo.* & D. Anselmus in monolog. c. 14. *Est autem perfecte summa essentia Pater, & perfecte summa essentia Filius: Pariter ergo Pater perfectus per se est, & pariter perfectus Filius per se est; sicut uterque sapit per se.*

Sequela probatur. Si Filius esset perfectus DEUS, tunc acciperet à Patre Divinitatem secundum omnem perfectionem, quæ formaliter in illa reperitur: sed perfectio relativa paternitatis, quæ tamen esset perfectio simpliciter simplex melior ipsa, quàm non ipsa, & formaliter efficiens Divinitatem, à Patre non communicatur Filio, quippe qui secundum definitionem Conciliorum. *Pater omnia dedit, præter esse Patrem: ergo Filius non esset perfectus DEUS.*

§. III.

Responsiones Adversariorum reselluntur.

15. Respondent Adversarii primò ad oppositas auctoritates. Quiddam sit de relatione prædicamentali, altem relationem transcendentalem dicere perfectionem. Ita Derkennis cap. 3. §. 1. sed nihil ad rem: quia Divinæ relationes formaliter terminantur ad terminum correlativum, & habentes oppositionem relativam magis se habent ut relationes prædicamentales, quàm ut transcendentales.

16. Respondent secundò. Quamvis relatio non sit infinita in omni genere, esse tamen infinitam in genere relationis, quia non potest dari perfectior paternitas in ratione paternitatis, quemadmodum etiam natura in ratione & linea natura, intellectus

R. P. Alex. Theol. Schol. Tom. 1.

Divinus in ratione intellectus est infinitus, absque hoc, ut exprimat perfectionem alterius lineæ. Ita Vasquez. Tann. Vecken. disp. 32. cap. 6.

Sed contra est primò, quòd instantia proposita est solvenda ipsis Adversariis; licet enim natura & intellectus ut substantiæ nostro modo concipiendi, non expriment perfectionem & infinitatem alterius lineæ v. g. volitivæ; tamen actu formaliter à parte rei perfectio natura est perfectio voluntatis, & omnis alterius lineæ: idque exigit realis formalis infinitudo ipsius: at verò una relatio à parte rei actu excludit alteram; adeoque supposita hac responsione non haberet infinitatem perfectionis. Sanè D. August. per hoc infinitatem Divinam explicat, quòd omnia prædicata Divina in se invicem infinite includantur. Audi ipsum l. 6. de Trinit. cap. 10. pulcherrimè differentem: *omnia in se infinita sunt, & singula in singulis, & omnia in singulis, & singula in omnibus, & omnia in omnibus, & unum omnia.*

Contra est secundò. Quòd S. D. in 1. dist. 7. q. 2. a. 2. dicit: *eadem dignitas numero, quæ in Patre est paternitas, in Filio est filiatio.* Sed per Advers. alia esset dignitas & infinitas perfectionis in paternitate, quàm in filiatione.

Contra est tertiò: Quòd tota SS. Trinitas esset tam intensive quàm extensive perfectior, quàm quælibet persona seorsim sumpta; siquidem formaliter haberet omnem infinitatem relationum, quàm non habet quælibet persona singulariter accepta.

Respondent tertiò ad oppugnationem æqualitatis. Nullam sequi inæqualitatem in Personis, neque quòd una Persona careat perfectione, quàm habet altera: quia licet Pater v. g. non habeat perfectionem filiationis, vel Filius perfectionem Paternitatis, habet tamen illam radicaliter, sive eminenter, in quantum habet identitatem cum essentia, in qua Paternitas radicaliter continetur.

Sed contra est primò. Perfectior est modus habendi perfectionem formaliter, quàm tantum radicaliter, ubi modus formaliter habendi est absolutus ab imperfectione: sed in ente infinite perfecto debet esse modus habendi perfectiones infinite perfectus: & ideo DEUS per simplicitatem possidet omnes suas perfectiones: ergo non tantum radicaliter, sed etiam formaliter debet continere omnem perfectionem relativam, cum iste modus habendi sit absolutus ab omni imperfectione.

Secundò. Aliter se habet perfectio, ut in se ipsa formaliter perficiens, quàm prout continetur in causa, vel radice: ergo aliter perfectio paternitatis esset in Filio, qui ipsam tantum continet radicaliter, quàm in Patre: qui eandem habet formaliter, & consequenter in perfectione non essent æquales.

Tertiò. Ideo virtutes temperantiæ, fortitudinis, &c. non sunt formaliter, sed eminenter in DEO, quia sunt perfectiones habentes admixtam imperfectionem: sed perfectiones relative nullam habent admixtam imperfectionem: ergo deberent Divinis Personis formaliter inesse.

Quartò. Quantumvis attributa Divina Sapientiæ, veritatis, &c. à Filio DEI hoc ipso emi-